

záhrada
1 400 m²
rok vzniku
2019,
Bratislavský
kraj

NA NÁVSTEVE

Záhrada SNOV

Takto si navštívenú záhradu hneď na začiatku pomenovali jej majitelia, mladý manželský pár s dvomi deťmi, keď o nej začali premýšľať. Dnes si už svoj sen užívajú plnými dúškami.

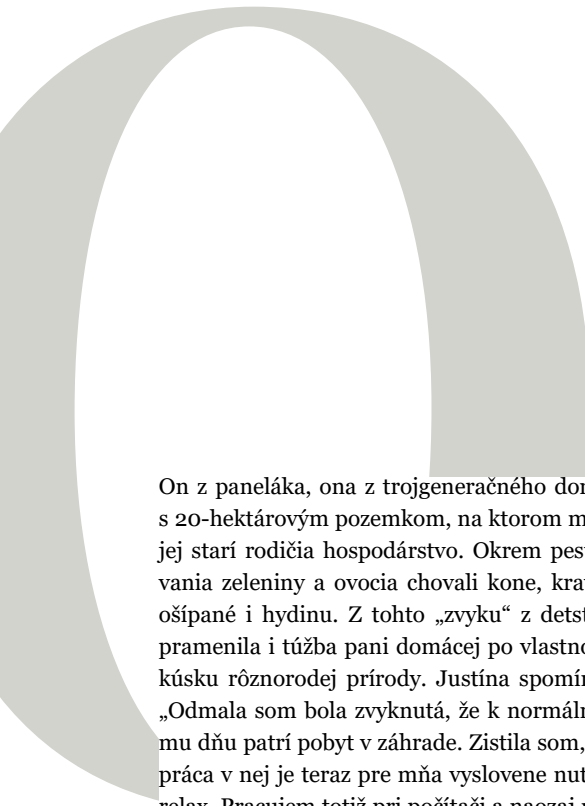
TEXT MONIKA FELIXOVÁ FOTO MIRO POCHYBA

Rozmerovo väčšie
záhrady sú vždy
veľkou výzvou,
nielen vo fáze
projektovania,
ale aj samotnej
realizácie.

– Ing. Zoltán Nagy, záhradný
architekt, grandgarden.sk

On z paneláka, ona z trojgeneračného domu s 20-hektárovým pozemkom, na ktorom mali jej starí rodičia hospodárstvo. Okrem pestovania zeleniny a ovocia chovali kone, kravy, ošípané i hydinu. Z tohto „zvyku“ z detstva pramenila i túžba pani domácej po vlastnom kúsku rôznorodej prírody. Justína spomína: „Odmala som bola zvyknutá, že k normálnemu dňu patrí pobyt v záhrade. Zistila som, že práca v nej je teraz pre mňa vyslovene nutný relax. Pracujem totiž pri počítači a naozaj ma to potom veľmi ľahá von.“

Mladí manželia, Justína a Peter, a ich dvaja malí synovia bývali neďaleko hlavného mesta v domčeku s menšou minimalistickou záhradou s trávnikom a niekoľkými okrasnými rastlinami. Lákala ich však väčšia plocha, ktorá by spĺňala nielen okrasnú, rekreačnú, ale aj úžitkovú funkciu. Miesto, kde by si každý z rodiny našiel podľa nálady alebo potreby svoje miesto. Keďže milujú prírodu, hľadali stavebný pozemok, ktorý by susedil s lesom alebo aspoň s poľom, aby sa neocitli uprostred zástavby. Podarilo sa. Dvojitý pozemok na konci novej štvrte s modernými domami hraničí s lesom. Pôvodne plánovali vidiecky dom so sedlovou strechou, no keďže v tesnom okolí majú všetky domy ploché strechy a stavebný úrad im sedlový tvar pôvodne nechcel povoliť, zmenili plán. Za samotným vzhľadom a vnútorným usporiadaním domu je zaujímavá historka. Pani Justína hovorí: „Raz ráno sa manžel zobudil a povedal, že sa mu náš dom prisnil. Dokonca sa v ňom v sne aj poprechádzal. Inšpirovaní jeho snom sme spoločne urobili náčrty a architektonický ateliér podľa nich vypracoval projekt. Pôvodne sme chceli pasívny dom, ale vzhľadom na náklady sme od toho upustili a stavba je nízkoenergetická. Manžel bol zodpovedný za technickú stránku stavby, zatiaľ čo ja som sa venovala dizajnu interiéru aj exteriéru.“

INŠPIRÁCIA, ako si zariadiť modernú vidiecku záhradu

1

PÔDA, ZÁKLAD KRÁSNEJ ZÁHRADY

Dobrá pôda je kľúčová na pestovanie nielen úžitkových, ale aj okrasných rastlín. Výmena vrchnej vrstvy, ak je to potrebné, je finančne nákladná, no zmysel tohto kroku sa prejaví pomerne skoro na raste a prosperite rastlín. V ťažkej ílovitej pôde, ktorá bola i tu, majú rastliny ťažší prístup k živinám a po výdatných dažďoch sa môžu tvoriť veľké mláky. Preto záhradný architekt prehovoril majiteľov na výmenu približne 30 cm vrstvy vrchnej časti pôdy za kvalitnú orniciu.

1 VÝSADBA Z NÍZKYCH TRVALIEK lemuje spevnenú plochu okolo bazéna. Modré kvety šalvie korešpondujú s okolím. **2 KVETY KNIPHOFIE** zaujmú nielen svojou farebnosťou, ale i nevšedným tvarom. **3 VEDLA TRAMPOLÍNY** sa manželia rozhodli umiestniť ďalšiu detskú zábavku. Zručný majiteľ postavil drevenú pergolovú konštrukciu, na ktorej sú dnes zavesené dve hojdačky pre deti. Keď deti o niekoľko rokov vyrastú, vymenia ich buď za hojdačku pre dospelých, alebo tu vytvoria ďalšie miesto sedenie pod pergolou. **4 JEMNÉ KVETY LEVANDULE** sú jedným z lákadiel pre užitočný hmyz.

2

3

4

CENTRÁLNE SITUOVANÝ BAZÉN prepojený s hlavnou terasou lemujeť povzdĺžnych strán bohaté kvetinové záhony. Vynímajú sa aj po obvodu záhrady, pričom vzadu je do nich zapustené ohnisko, ktoré je efektným dizajnovým prvkom.

Bližšie k prírode

Pôvodný cieľ, byť blízko lesa, je cítiť aj zo spôsobu oplatenia. Nezvolili betónový vysoký múr, ako je to dnes na Slovensku obvyklé. Naopak, pletivový plot umožňuje les aj jeho obyvateľov vnímať v celej kráse.

Výsadba v opačnom poradí

Samotnú záhradu majitelia nezačali riešiť hneď po nasťahovaní, čo bolo v lete pred takmer tromi rokmi. Najskôr zariaďovali interiér. Až v ďalšom roku pozvali záhradného architekta Zoltána Nagya z ateliéru Grand Garden, ktorého im odporučila známa. Keďže bol v pláne ešte bazén, dohodli sa, že na projekte záhrady začne pracovať až po jeho dokončení, aby sa stavbou bazéna neničila záhrada. Samozrejme, príprave projektu predchádzal dôkladný rozhovor. „Mala som istú predstavu o záhrade“, hovorí Justína. „Milujem kvety a ich vône, pridávajú priestoru na romantiku, i keď je moderná. Určite som chcela bohaté kvetinové záhony, ktoré dokážu prilákať motýle a hmyz. Kvety však mali mať upokojujúce pastelové farby. Tiež som si priała, aby tu niečo kvitlo neustále od skorej jari až do neskorej jesene.“ Nemali chýbať napríklad levandule, ruže či množstvo cibulovín. Čo sa stromov týka, každý z nich je okrasný a zároveň prináša aj úžitok. Sú tu jedlé veľkoplodé hlohy, muchovníky, ale napríklad aj liečivá lipa. Zároveň sme potrebovali plochu funkčne rozčleniť. Najšť vhodné miesto pre úžitkovú časť so zeleninovými záhonmi a malým sadom, kútik, kde chováme sliepky a prepelice a detský kútik s trampolínou a hojdačkou. Plánovali sme ohnisko aj meditačný kút s pokojne tečúcou vodou. Keď nám záhradný architekt predstavil návrh, okamžite nás oslovil, iné varianty neboli potrebné. Akurát sme ho trochu viac zrealizovali a nakoniec upustili od finančne aj technicky náročného meditačného kúta.“ Realizácia záhrady trvala približne tri mesiace, od októbra do decembra. Po dokončení závlah a záhradného osvetlenia sa zvyčajne sadia stromy, trvalky, cibuloviny a nakoniec ako posledný sa položí trávny koberec alebo vyseje trávne osivo. Vzhľadom na zimné obdobie a fakt, že trávna mačina sa reže a predáva naposledy niekedy v novembri, bolo nutné ako prvý položiť trávnik. Keďže sa po ňom isté obdobie nesmie chodiť, realizačný tím si pomocou drevených dosiek vytvoril chodníky, cez ktoré neskôr nosili rastliny na výsadbu. Posledné trvalky sa sadili dokonca v decembri a pod sneh, kým ešte nebola zamrznutá pôda. Našťastie sa všetky dobre ujali. Starostlivosť o záhradu je pre pani Justínu doslova koníčkom. Zatiaľ síce počíta raz ročne s výpomocou záhradnej firmy, ale len do chvíle, kým sa o rôzne druhy trvaliek naučí starať sama. Trávnik udržiava automatická kosačka, kvapkovú závlahu v záhonoch a výsuvné dýzy v trávniku strážia senzory. A tak, zjednodušene povedané, už majiteľom naozaj neostáva iné, ako žiť si svoj rodinný aj záhradný sen.

„Milujem kvety a ich vône, pridávajú priestoru na romantiku, zútulňujú ho, aj keď je dom moderný.“

– Justína, majiteľka

JARNÁ ZÁPLAVA KVETOV

Pani Justína miluje kvety a zo svojej záhrady je nadšená: „Len tulipánov tu máme vysadených asi tisíc kusov. Kúpovali sme ich priamo z Holandska ako zmes troch odrôd. Biele plnokveté kvitnú ako prvé a vydržia v záhone takmer mesiac a pol. Pomedzi ne vykvitá menšia svetloružová odroda a nakoniec nadvládu prevezme sýtejší cyklámenový odtieň. Vďaka tomu sa postupne farebne mení celá záhrada. Najskôr je dobiela, potom doružova a na konci jari prevláda cyklámenová. A potom nastupujú fialové okrasné cesnaky. Asi sedemsto kusov narcisov v piatich odrodách, od žltej až po bielu, je vysadených skôr po bokoch záhrady. V lete a na jeseň tu rozkvitajú trvalky a ruže, ktoré prilákali i viaceré druhy motýľov, včely samotárky a iný užitočný hmyz. Tak máme veru stále čo obdivovať.“

INŠPIRÁCIA, ako si zariadiť modernú vidiecku záhradu

TROJUHLNÍKOVÝ TVAR POZEMKU si vyžadoval citlivý prístup záhradného architekta. Ten sa však s atypickou dispozíciou popasoval vskutku statočne. Predzáhradka sčasti naznačuje, čo možno očakávať v zadnej časti záhrady.

ÚŽITKOVÚ ČASŤ so zeleninovými a bylinkovými záhonmi, sady s malým skleníkom a miestom pre hydinu od okrasnej oddeľuje živý plot. Domáci sú od jari až do jesene sebestační v dopestovaní zeleniny aj ovocia, čo bol tiež jeden z ich zámerov.

